

DE POSTRIJDER

DER PROVINCE LIMBURG.

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 17 JANUARI.

NIEUWJAARSGIFTEN

AAN PIUS IX.

3de LUST.

Bedrag der vorige lijsten . . . fr. 663,50

Parochie van St-Jan te Tongeren.

MM. J.-D. Nys, curé de St-Jean	50,00
G. Bollen, vicaire	10,00
M. P. Slegers	20,00
Bairin, professor	5,00
J.-B.-I. Goor-Bellefroid	40,00
Noelen, kosters van St-Jan	15,00
Een onbekende	20,00
Jufvrouw B	5,00
Lucia Beets	5,00
Een onbekende	5,00
St-Père, prieur pour moi & ma famille	12,00
Voor den H. Vader	2,00
Com exarselit in brevi ira ejus, beati omnes qui confidunt in eo. Van Biesen	40,00
Couvent des Dames Bénédictines	40,00
H. Loverix	10,00
M. A. Vrindts	5,00
J. Leonard	0,50
Een onbekende	10,00
A. Mulleners	5,00
E. Bellefroid	5,00
C. Hestermans	5,50
J. inconnue	3,00
Y. Bellefroid	5,00
Caimo	10,00
Jean Copis	10,00
Een onbekende	3,00
Idem	0,50
G. Bouts	1,00
E. Bouts	1,00
Inconnue	5,00
Totaal fr.	258,50

MM. Moors, pastoor te Fall-Mheer	15,00
Lenders, kapelaan	10,00
Collecte gedaan op 3 Koningendag in de kerk van Fall-Mheer	55,00
Hubert Proesmans van Widoie	4,00
Onbekend van Hern-St-Hubert	5,00
Elisabeth Nelissen, dienstmeid te Hern-St-Hubert	2,50
Un domestique de Tongres	0,50
Het zoontje	0,40
De pastoor & de parochie van Wintershoven	18,00
Onbekende van Tongeren	2,00
Renckens pastoor te Hern-St-Hubert	20,00
Anonyme de Tongres	10,00

KEIZER KAREL EN DE BEZEMBOER.

In de eerste helft der zestiende eeuw bevond zich, op een der uiteinden van het Soigneienbosch, dat zich toen ter tijde tot dicht bij de stad Brussel uitstrekte, een kleine hut, wier wanden uit gevlochten staken, met leem bestreken, samengesteld waren. Dit hutje werd bewoond door Hans Schaken en Truijze zyne vrouw, welke beide den koophandel in bezems dreeven, en zoo als op Gods genade, gelijk men zegt, door de wereld sukkelden.

Het was op eenen winterdag, tegen het vallen van den avond. Truijze zat met haar spinrad aan den haard, waarin een klein wortelvuur brandde, terwijl Hans, die sedert een halve uur was te huis gekeerd, zich aan het venster bevond en door de opening eener gescheurde papieren ruit, de wolven-jacht gade sloeg en op het gefluit van den wind lusterde.

Eensklaps wendde Hans zich om en zegde tot zyne vrouw: — Trui! — God zegen ons allen! — daar stapte een heer op onze woning aan, en hij ziet er een deftig man uit.

— Wat zal God ons daar verleenen? zegde Trui, terwijl zij haar spinrad stil hield.

Dan, eer Hans, nog iets had kunnen antwoorden, was de vreemdeling reeds aan de deur genaderd en de boer deed hem dezelve open:

— Treed binnen, heerschap.

— Mijn vriend, sprak de vreemdeling, ik verwacht van u een kleme dienst! zoudt gij mij den middel willen geven om op groote baan van Brussel terug te keeren, ik heb mijnen weg verloren.

— Met alle genoegen, mijn brave heer; doch tred eerst binnen, en smaaft iets of wat in de woning van Hans Schaken.

— Dat ook weiger ik niet, zegde de vreemdeling.

— Ik kan u niet veel opdisschen, heerschap; doch het komt uit een goed hart. Een arme bezemboer, zoals gij ligt zult begrijpen, kan geen vetten dicals maken.

Parochie Nederheim. nieuwjaarsgiften voor Pius IX.	44,30
Ongenoemd	1,00
P.-Med. Vandeweyer	5,00
En mémoire du 28 janvier	40,00
J. Paquay van Tongeren	5,00
Ongenoemd	3,00
Totaal.	1103,60

Het Remplacement.

Wij denken het noodig den belanghebbende de wet op het remplacement te doen kennen. De plaatsvervanging in het leger gaf aanleiding tot veel slechtes, tot veel nadeeligen men vreesde niet anders, of men zou het remplacieren heel en al moeten afschaffen. Wij willen dit hier voor het oogmerk niet verder uitleggen; zeker is het, dat er niet zelden door gemeente-overheden certifikaten van goed gedrag werden afgegeven, aan remplacanten die dit niet verdienden. Genoeg is het, nu te zeggen, dat het gouvernement zelf de remplacering wilde in handen nemen, wilde zij nog tot iets dienen, en wilde zij nog niet gedwongen zijn haar af te schaffen.

De nieuwe wet zegt het volgende: Ieder jaar, drie maanden voor de trekking, bepaalt, een koninklijk besluit den prijs van den remplacant, door het gouvernement te leveren.

Die prijs mag in geen geval hooger gaan dan 1800 fr.

Voor dit jaar is die prijs bepaald op 1600 fr. Wie nu wil remplacieren, moet VOOR den 22 JANUARI (let wel op) naar den ontvanger van het enregistrement gaan.

Daar moet hij storten 200 fr., waarvan de ontvanger hem kwitantie geeft.

Bij de kwitantie is een rekwest waarin men niets heeft te doen dan de namen in te vullen, en men zendt dit, kwitantie en rekwest, naar den minister van oorlog te Brussel, doch dit moet gebeuren VOOR DEN 1 FEBRUARI.

Die 200 fr. is een op rekening van den prijs van den remplacant.

Al die hebben ingeschreven, loten dan te Brussel omdereen en wie de eersten uitkomen, krijgen de remplacanten die beschikbaar zijn, met afkorting van 200 francs die zij reeds gestort hebben,

Tien dagen na het bericht, dat de plaatsvervanging voltrokken is, moeten de overige 1400 fr. gestort worden.

Heeft men nu ingeschreven voor den 22

— Het is om het even, vriend Hans.

En de vreemdeling zette zich op eene lage houten bank aan de tafel. Trui had reeds haar spinrad van kant gezet, en zette den verdoelde boter en brood voor en eene kan bruin bier.

— Hans, zegde de vreemdeling, ik ben niet gewoon alleen te eten; doe mij het vermaak u insgelijks aan tafel te zetten, en gij ook brave vrouw.

Trui deed eene lichte buiging, en Hans zette zich vroolijk neder.

— Ik zie, zegde de boer, dat gij een braaf mensch zijt, en niet van die rijke benijders, die den armen man niets gunnen: ik zal vrouwelijkt met u te werk gaan; doch het blijft onder ons: gij belooft het mij?

— Ongetwijfeld, Hans.

— Truijze, zegde nu de boer, haal dat hertenbilleken eens voor den dag en tap nog een pot bruinen.

De vrouw voldeed aan het verzoek en wanneer het geroekt hertenbilletje op tafel stond, ging Hans voort:

— Heerschap, proef me dat eens; het is keizerlijk wild; doch Karel zal er niets van weten en het niet eens gewaar worden. Het Soigneienbosch zit vol van die viervoetige gastjes en de keizer zal er toch voor zijn leven lang genoeg hebben, al wilde hij er dagelijks eene ter tafel doen verschijnen.

De vreemdeling had zich intusschen een goed stuk afgesneden, en zegde dat het waarlijk een lekkere beet was. De samenspraak ging vroolijk voort, en wanneer de pot bruinen geleedigd was, trok de vreemdeling op, en Hans deed hem een eind ver uitgelei tot dat hij zich op de groote baan bevond en niet meer kon verdoeld geraken.

— A sa! vaarwel, heerschap, zegde de boer maar hoe is uw naam?

— Karel, zegde de vreemdeling.

— Welnu, heer Karel, vaarwel, en goed te huis.

— Van gelijken, zegde de vreemdeling, en de boer hernam den weg naar zijne woning.

januari en zijn er geen remplacement voorhanden, dan krijgt men de 200 fr. terug en men zoekt zelf een remplacant.

Heeft het gouvernement voor 1 oktober geen remplacant geleverd, dan levert de milicianen eenen man voor 1 januari daaropvolgende.

Maar nu die, welke niet hebben ingeschreven en die niet op behoorlijken tijd de 200 fr. hebben gestort?

Die verliezen alle recht tot remplacering en moeten persoonlijk dienen. Opgepast dus!

Het afgelopen jaar.

Als men eenen oogslag op de gebeurtenissen van het jaar 1873 werpt, dan bemerkt men dat de volkeren algemeen overtuigd zijn van het gebrekkige des tegenwoordigen toostands van de maatschappij, en naar alle zijden het hoofd wenden om tot eene betere verordening te geraken. Dit is de oorzaak dat de revolutionarissen zoo veel bijval verwerven.

Inderdaad, in hunne partij kosten de beloften niets; zij spiegelen het volk voor al wat het kan lokken: weigeren lasten en groote uitgaven, weinig arbeid en hooge loon geen dwang en volle vrijheid, niets is betooverender dan hunne stelsels.

En de blinde menigte laat zich medeslepen zonder in te zien dat eene maatschappij onmogelijk op zulke grondzuilen kan rusten, en niettegenstaande de dure ondervinding, niettegenstaande dat deze beloften de Commune van Parijs en de harwarer van Spanje hebben voortgebracht, niettegenstaande dat die vrijheidschreeuwers zich in Duitschland en in Zwitserland als vervolgers en dwingelanden aanstellen, blijft zij er gehoor aan leenen.

Maar deze beloften zijn ook zoo ongelukkig. Men heeft uit zijnen geest den erbid voor God en het gezag gerukt; en nu, in jammer en lijden, door niets bovenaardsch meer tegengehouden, bezwijk het onder zijne zwakheid. Zijne driften door geene goddelijke wetten meer ingetoomd, trachten zich op alle wijzen voldoening te verschaffen. Daar waar de wet gewapend is, houdt men het met geweld in, maar verliest zij de macht, dan spatten de driften toomloos uit en zien wij buitensporigheden begaan, die het gedacht verbazen.

Indien België zulke bedroevende feiten nog niet heeft zien voorvallen, dan is het omdat er hier onder het groot deel van het volk nog

Twee dagen later kwam er een ruiters aan de hut van Hans aankloppen, en zegde hem dat hij des anderdaags aan het hof van den Keizer te Brussel moest verschijnen.

— Waarom, vriend, waarom? vroeg Hans.

— De keizer zal u zulks zelf zeggen, sprak de boer, zijne majesteit is niet gewoon ons reden van zijne bevelen te geven. En hierop verdoeven hij.

Verbaast en diep nadenkend trok Hans zijne hut terug binnen.

— Wat mag dat betekenen? vroeg hij zichzelf luidop en Trui zijne vrouw antwoordde:

— Dat betekent voorzeker niets goeds, Hans. Ik versta de zaak, man, wij zijn verloren! gij hebt te veel gelabbeld over twee dagen, tegen dien vreemdeling gij hebt hem van het wild laten eten, en gij weet hoe strikt de keizer daarop is! Wij zijn verloren: die vreemdeling heeft ons verraden!

— Ge zoudt wel kunnen gelijk hebben, zegde de boer meer en meer ongesteld, doch in Godsnaam: 't zij wat het wil. Ik zal morgen vroeg naar het hof gaan.

Den ganschen nacht kon Hans geen geruste oog toedoen; hij zag zich reeds met zijne arme Trui in eene gevangenis geworpen en aan eene galg opgeknoopt. Des morgens reeds vroeg was hij op weg en trad weldra te Brussel het hof binnen, zich inwendig aan alle heiligen des hemels bevelende. Doch hoe veel groter was nog niet zijne verslagenheid en angst, wanneer hij in den keizer zelf den vreemdeling herkende, aan wien hij zijn geroekt vleesch had opgedischt.

— Genade! genade, heer keizer! riep hij uit, genade! van mijn leven, neen.... doch hij kon niet verder; de woorden bleven hem in den gorgel steken.

Karel bleef eenige stonden sprakeloos zich met den angst van den boer vermaken. Eindelijk zegde hij:

— Ontstel u niet Hans: gij hebt ons te goed onthaald om u niet te bekoonen. Vrees niet en zeg liever wat gij zoudt verlangen?

— O niets, mijnheer de keizer, niets, laat mij

een diepe geest van godsdienst blijft heerschen en omdat de Belgische katholieken zich manmoedig van de wapenen der vrijheid hebben weten te bedienen. Hadden zij hunne tegenstrevers zich van de drukpers, van het onderwijs en van de andere vrijheden onzer grondwet laten meester maken, dan waren deze almachtig geweest. Gelukkig hebben zij anders gehandeld en van daar het verschijnsel dat België alleen in Europa eene katholieke meerderheid in zijne Kamers bezit.

Laten wij ons echter niet ontveinen dat er in ons land eene sterkte, stoutmoedige en haatzuchtige minderheid bestaat, die naar het oogenblik tracht om de katholieken hare wraak te doen gevoelen. Eene handeloze drukpers predikt hare leerstelsels aan en het zedebederf vangt ze met gretigheid op. Verbeterd omdat zij het bewind heeft verloren, spant zij alles in om het weder te krijgen en zweet dat zij dan maatregelen zal nemen om het neit meer uit hare handen te laten vallen.

Dit is de toestand in ons land en de kiezingen voor de Kamers gaan in 1874 eene gelegenheid worden in dewelke beide partijen hunne krachten zullen beproeven. Wij stellen het grootste vertrouwen in den uitslag; te meer daar het tegenwoordig ministerie de zaken met de grootste voorzichtigheid en kennis bestiert.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de JANVIER 1874 est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

BINNENLAND.

Op den markt van Tongeren van verleden donderdag waren te koop gesteld 216 hoornbeesten, 45 schapen, 288 vette varkens en 1324 magere varkens.

— Een besmettelijke typhusziekte heerscht te Brussel. Er zijn vele zieken, weinig dooden. De besmetting is begonnen den 17 december ll. Dezen dag ontvingen de gasthuizen een groot getal hieden van alle kwartieren, maar bijzonderlijk de hoogste.

Alle leden aan typhuskoorden. De burgemeester vergaderde in 't geheim den gemeenteraad en vroeg of het voorzichtig was den 27 het bal der Beurs te geven. In die geheime zitting werd verklaard dat er, volgens de verslaggeving der politie, 15 koortszieken in het Leopoldskwartier waren.

De heer doctor Pigeolet zegde daarop:

« Ik alleen verzorg er twaalf. »

En de heer Dupaire, lid van den gemeente-raad en apotheker te Brussel, zegde dat, volgens de ordonnantien, die door zijne landen gingen, wat de politie beweerde in *gener wijsse waer was*.

mijne goede Trui terug gaan vinden.

— Dat zult gij ook, zegde Karel, doch wij willen u beloonen, doe ons een verzoek, vraag ons eene gunst?

Hans bleef eenige stonden sprakeloos en vroeg eindelijk:

— Meent gij het waarlijk zoo, heer keizer?

— Voorzeker, Hans; nu, spreek op!

— O laat mij dan toe, genadige heer, van gerust en overal waar ik het vind bezemrijks te mogen snijden.

Karel grimlachte en zegde:

— Het is u toegestaan; doch wij willen nog meer voor u doen, omdat wij zien dat gij niet begeerlijk zijt.... Overmorgen is het feest hier aan het hof; breng zoovele bezems als gij kunt en gij zult ze hier aan de hovelingen tegen een dukat verkoopen. Maar wacht u voortaan van nog op onze herten te jagen, hoort gij, Hans! dat is het eenige dat wij u opleggen.

— O groote keizer! van mijn leven! neen! nooit meer! o gij zijt.... gij zijt een brave vent! viel er eindelijk uit den mond van den boer, en hij vroeg om dank van Karel te mogen kussen, iets dat hem werd toegestaan.

Vervolgens verliet Hans het paleis, snelde of liever vloog naar zijne hut, verhaalde het alles aan zijne vrouw, en twee dagen later verscheen hij terug aan het hof, met eenen overgroeten voorraad van bezems. De hovelingen, die den wil des keizers kenden, verdrongen elkander om den boer zijne bezems af te koopen en Hans trok terug naar zijne woning met een echt fortuin in zijne zakken.

Hij deed zich weldra eene prachtige boerenwoning bouwen en was een der rijkste pachter uit den omtrek. Boven den ingang zijner huizing deed hij een blaazen uitkappen, waarin men twee bezems verkeerd zag, welke hem immer aan het voorval deden denken, en die niet weinig geholpen hebben om het geheugen dier gebeurtenis tot op onzen tijd over te brengen.

EINDE.